

Міністерство освіти і науки України
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра теорії і методики природничо-математичних дисциплін початкової
освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО

Загальний

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С. В.

Протокол № 2 від 17. 10. 2018 р.

Асистентська практика

Програма виробничої практики
підготовки магістра
за спеціальністю 013 Початкова освіта
освітньої програми «Початкова освіта»

Луцьк – 2018

Програма виробничої асистентської практики для студентів підготовки магістра за спеціальністю 013 Початкова освіта 25 вересня 2018 р. – 11 с.

Розробники: **Пріма Р.М.**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики природничо-математичних дисциплін початкової освіти; **Зінченко М. О.**, кандидат біологічних наук, старший викладач кафедри теорії і методики природничо-математичних дисциплін початкової освіти Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Рецензент: Мельник І. М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Програма виробничої асистентської практики затверджена на засіданні кафедри теорії і методики природничо-математичних дисциплін початкової освіти

протокол № 2 від 12.09. 2018 р.

Завідувач кафедри: _____ (Пріма Р.М.)

Програма виробничої асистентської практики схвалена науково-методичною комісією педагогічного факультету
протокол № 1 від 17.09. 2018 р.

Голова науково-методичної комісії факультету _____ (Антонюк В.З.)

Програма виробничої асистентської практики схвалена науково-методичною радою університету
протокол № ____ від ____ . ____ .2018 р.

© Пріма Р.М., Зінченко М. О., 2018 р.

1. ОПИС ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Таблиця 1

Для студентів денної форми навчання галузі знань 01 «Освіта», спеціальності 013 Початкова освіта, освітньої програми «Початкова освіта»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, спеціалізація, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 «Освіта», 013 Початкова освіта, «Початкова освіта» «Магістр»	Виробнича
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 6-й
		Семестр 11-ий
		Консультації: 10 год.
		Самостійна робота: 110 год.
ІНДЗ: немає		Форма контролю: залік

2. АНОТАЦІЯ ПРАКТИКИ

Виробнича асистентська практика – інтегруючий і стрижневий компонент особистісно-професійного становлення фахівця. Метою даного виду практики є підготовка магістранта до виконання ним функцій викладача педагогічних дисциплін та викладача однієї з методик у закладі вищої освіти, куратора академічної групи.

Основними завданнями практики є поглиблення й удосконалення теоретичних знань, встановлення їх зв'язку з практичною діяльністю, набуття професійних якостей майбутнього педагога-практика і викладача-дослідника, що відповідають вимогам сучасного суспільства, а також якостей зрілої особистості та особистісних якостей компетентного фахівця, виховання у студентів творчого, дослідницького підходу до виробничої практики, формування потреби в самоосвіті, підвищення своєї кваліфікації та майстерності, включення студентів-практиків у різні форми навчальної роботи (практичні, лабораторні заняття) як викладача (асистента) вищого закладу освіти, прилучення студентів-практикантів до методичної роботи викладача вищого закладу освіти, створення умов для розвитку здібностей самореалізації студента, розвиток навичок професійної рефлексії, роботи з колективом

студентів, проведення індивідуальної і групової роботи, виконання обов'язків куратора студентської групи, розробка різних форм виховної роботи, безпосередня участь у їх проведенні, індивідуальна виховна та навчальна робота зі студентами, збір матеріалів з теми магістерського дослідження.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Для успішного проходження асистентської практики студенти повинні знати: державні і нормативні документи, що регламентують розвиток соціально-педагогічної діяльності в Україні; філософські і теоретичні основи педагогіки вищої школи, педагогічних парадигм, ідей, понять; методологію та методи науково-педагогічних досліджень; зміст і дидактичні можливості методичної літератури, підручників, наочних посібників, періодичних фахових видань для підготовки до навчально-виховної роботи у закладі вищої освіти.

Студенти повинні вміти організовувати навчально-виховну роботу в академічній групі відповідно до методологічних, дидактичних і методичних принципів організації навчання, проводити педагогічний експеримент, послуговуючись розробленими діагностувальними методиками; зіставляти одержані результати з теоретичними і методичними положеннями науки; здійснювати самоаналіз занять, аналіз досвіду роботи куратора групи; здійснювати психолого-педагогічні спостереження семінарів, практичних, лабораторних занять; проводити індивідуальну і групову роботи.

4. ЕТАПИ ПРАКТИКИ

Таблиця 2

Основні етапи асистентської практики

Етапи	Зміст, основні завдання
1. Підготовчий	Ознайомлення з програмою практики і вимогами щодо оформлення її результатів. Розв'язання організаційних питань.
2. Основний	Виконання програми практики: ➤ складання кожним практикантом індивідуального плану роботи, практичну діяльність відповідно до цього плану, попередню розробку різних форм та видів роботи зі студентами, консультації з методистами і викладачами – керівниками практики, провести відповідне емпіричне дослідження чи практичне впровадження відповідної науково-педагогічної розробки;➤ виконання основних завдань практики, аналіз й обговорення з керівниками отриманих результатів, проведення педагогічного експерименту з теми дипломного дослідження, визначення теми виступу на захисті звіту.
3. Підсумковий	У встановлений термін оформляє звіт з практики, одержує письмовий відгук групового керівника, де виставляється оцінка роботи практиканта. Усі звітні матеріали пред'являються для контролю керівнику практики під час захисту звіту з практики.

5. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Оцінювання навчальних досягнень студентів з виробничої асистентської практики здійснюємо за 100-бальною шкалою. Форма звітності за практику – диференційований залік. Оцінюючи результати практики, враховуємо оцінку керівника бази практики. Загальна сума балів, яку студент отримує за поточний

контроль – 40. Підсумковий контроль проходить у формі заліку, за складання якого студент може отримати максимум 60 балів.

Таблиця 3

Розподіл балів поточного контролю

Види роботи	Кількість балів (максимальна)
Підготовка та проведення лекцій	5 балів
Підготовка та проведення практичного заняття	5 балів
Підготовка та проведення виховних заходів зі студентами, робота помічника куратора	5 балів
Індивідуальний щоденник практики	5 балів
Звіт (загальне оформлення матеріалів практики, доповідь)	20 балів

Під час визначення кількості балів за залік керуємося такими критеріями:

50-60 балів ставиться у тому випадку, коли студент має системні, ґрунтовні знання, пов'язані з практичною діяльністю педагога, виявляє неординарні творчі здібності у процесі проходження практики; уміє самостійно визначати і формулювати мету навчального заняття, уміє відбирати необхідний зміст навчального матеріалу, визначати послідовність його вивчення; уміє складати план-конспект лекцій, практичних занять, виховних заходів; уміє визначати й застосовувати найбільш раціональні для конкретного заняття традиційні та інноваційні форми, методи, прийоми навчання для досягнення поставленої мети; уміє самостійно реалізувати складений конспект заняття, дотримуючись принципів навчання; уміє об'єктивно оцінювати знання, уміння, навички студентів; уміє науково аналізувати навчальне заняття, здійснив апробацію результатів дослідження. Матеріали практики представлені у повному обсязі з підтвердженням конспектами лекцій, практичних занять, виховних заходів; виступ у формі доповіді на захисті звіту практики, аргументований, проілюстрований мультимедійною презентацією.

40–49 балів ставиться, коли студент виявляє осмислене розуміння програмових завдань практики; уміє самостійно визначати мету заняття,

передбачаючи формування в студентів конкретних умінь і навичок; уміє добирати необхідний навчальний матеріал відповідно до програми, скласти план-конспект за допомогою куратора і керівника практики; уміє під керівництвом куратора, керівника практики визначати та застосовувати найбільш ефективні традиційні та інноваційні для конкретного заняття форми, методи, прийоми навчання, які сприяють досягненню поставленої мети; проявляє готовність до подолання незначних методичних недоліків у процесі проходження виробничої асистентської практики. Матеріали навчально-виховної педагогічної практики представлені на достатньому рівні з частковим підтвердженням матеріалами занять, виховних заходів; виступ у формі доповіді на захисті звіту аргументований, проілюстрований мультимедійною презентацією.

30–39 балів ставиться, коли студент засвідчує старанне ставлення до асистентської практики, виявляє достатнє розуміння програмового матеріалу, проте допускає методичні огріхи в укладанні конспекту лекцій, практичних занять, виховного заходу, у ході їх проведення; уміє під керівництвом куратора, керівника практики визначати та застосовувати найбільш ефективні традиційні та інноваційні для конкретного заняття форми, методи, прийоми навчання студентів; уміє за допомогою викладача організувати роботу зі студентами; проявляє готовність до подолання методичних недоліків у процесі проходження асистентської практики. Матеріали виробничої асистентської практики представлені на достатньому рівні з частковим підтвердженням фотографіями, конспектами занять; виступ у формі доповіді на підсумковому етапі цікавий, проілюстрований мультимедійною презентацією.

20–29 балів ставиться, коли студент задовільно володіє програмовим матеріалом; не вміє самостійно визначати і формулювати мету навчального заняття, однак після з'ясування головних завдань за допомогою керівників практики реалізує їх задовільно; відчуває значні труднощі у плануванні заняття, написанні конспекту, виборі необхідного навчального матеріалу, визначенні ефективних методів і прийомів навчання; відчуває труднощі в налагодженні контакту з усіма студентами академічної групи; виховний захід проводить

формально; не виявляє старанності та сумлінності під час проходження практики. Матеріали практики представлені задовільно, з фрагментарним підтвердженням фотографіями; виступ у формі доповіді на підсумковому етапі задовільний, проілюстрований мультимедійною презентацією.

10–19 балів ставиться тоді, коли студент допускає фахові помилки у процесі проходження асистентської практики; у доборі навчального матеріалу для занять користується тільки підручником; не усвідомлює мети навчального заняття; не вміє мотивувати вивчення теми заняття; відчуває значні труднощі у плануванні та написанні конспекту, виборі необхідного навчального матеріалу, визначенні форм, методів і прийомів навчання; не встигає реалізувати всі структурні елементи заняття за визначений час; відчуває труднощі в налагодженні контакту зі студентським колективом; виховний захід проводить формально; не виявляє старанності та сумлінності під час проходження практики. Матеріали виробничої асистентської практики в цілому представлені задовільно; у доповіді на захисті звіту практики допускалися помилки та неточності.

1–9 бали ставиться студенту, коли він нехтує виробничою асистентською практикою; порушує виконавську дисципліну; не виконує усі завдання і вимоги практики; конфліктує зі студентами, куратором групи, керівником практики. Матеріали виробничої асистентської практики представлені частково.

Шкала оцінювання

Таблиця 4

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 - 74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	

1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник. - К.: Вища школа, 1998. – 560с.
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи./ С.С. Вітвицька // К.: Логос, 2003. – 221 с.
3. Вітвицька С.С. Практикум з педагогіки вищої школи: Навч. посібник за модульно-рейтинговою системою навчання для суд. магістратури. – К.: Освіта, 2005. – 396с.
4. Галагузов В.М. Основи педагогіки та психології вищої школи в Україні. / В.М. Галагузов, М.Б. Євтух // К.: Освіта, 1995. – 241 с.
5. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. - К.: Світ, 2004. – 147 с.
6. Кузин Ф.Л. Магистерская диссертация: методика написания правила оформления и порядок защиты. – М., 1997.
7. Марушкевич А.А. Педагогіка вищої школи. - К.: Логос, 2006. – 215 с.
8. Педагогічна майстерність: Підручник / За ред. І .А.Зязюна. - К.: Вища школа, 1997.
9. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Навчальний посібник для магістрантів і аспірантів. / Л.Г. Подоляк, В.Г. Юрченко // К.: Дивосвіт, 2006. – 236 с.
10. Фокин Ю.Г. Преподавание и воспитание в высшей школе: Учебное пособие для студентов вузов. - М.: ИНФРА-М, 2002. – 287 с.
11. Чернилевский Д.В. Технология обучения в высшей школе./ Д.В. Чернилевский, О.К. Филатов // М.: Высшая школа, 1996. – 212 с.
12. Юрченко В.І. Оптимізація взаємозв'язку у системі „студент-викладач”. – К., 1997.

7. ДОДАТКОВІ ВКАЗІВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Після закінчення практики магістр-практикант подає на кафедру такі документи:

1. План роботи студента-практиканта.
2. Конспект лекції.
3. Конспект семінарського (практичного) заняття.
4. Звіт про проведення педагогічного дослідження.
5. Сценарій виховного заходу.
6. Щоденник обліку навчально-виховної роботи асистента.
7. Відгук про проходження практики.
8. Звіт щодо виконання плану роботи магістра-практиканта.

Звіт студента повинен відповідати наступним правилам оформлення:

1. Обсяг звіту складає довільну кількість сторінок комп'ютерного набору. До загального обсягу входять титульна сторінка, план, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел та додатки.

2. Текст набирається на аркушах паперу стандартного формату А4 з використанням шрифтів текстового редактора Times New Roman, кеглем 14, через 1,5 інтервали з дотриманням таких розмірів полів: верхнього і нижнього – 20 мм, лівого – 30 мм, правого – 10 мм.

3. Список використаної літератури та інших документальних джерел, використаних під час роботи, розміщуються після висновків і оформляється відповідно до чинних стандартів.

Орієнтовна схема конспекту лекції

1. Наявність конспекту, робочих нотаток.
2. Оголошення теми, плану заняття.
3. Наукове та методичне обґрунтування основних положень, що розглядаються.
4. Чіткість, логічність, доступність викладання матеріалу.
5. Реалізація основних принципів навчання.

6. Зв'язок з попереднім матеріалом, міждисциплінарні зв'язки.
7. Економне використання часу.
8. Дотримання структури заняття, використання інноваційних форм та методів навчання.
9. Характеристика робочої атмосфери заняття.
10. Організація управління процесом навчання (підтримування інтелектуально-емоційного контакту з студентами; застосування різних прийомів та методів навчання)
11. Мовлення викладача (логічність, доступність, емоційність, доказовість, впевненість).

Орієнтовна схема конспекту семінарського (практичного) заняття

1. Тема заняття.
2. Мета заняття.
3. План.
4. Короткий опис роботи кожного пункту плану (питання, форми роботи, зміст).

Вимоги до виховного заняття та його педагогічні завдання.

1. Зміст. Структура заняття:
 - а) початок;
 - б) основна частина;
 - в) заключна частина.
2. Необхідність застосування даної форми для студентів.
3. Характеристика методів, ТЗН, наочності.
4. Організаційний аспект діяльності.
5. Загальна характеристика результативності впливу виховного заходу на студентів.